T013 BD IV 190-Q50-P52 Nghi Thức Thuyết Pháp-Phật Bản Hạnh Tập

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH PHAÄT BAÛN HAÏNH TAÄP QUYEÅN 50

Phaåm 52: NGHI THÖÙC THUYEÁT PHAÙP (Phaàn 2)

Baáy giôø caùc Tyø-kheo suy nghó: “Nhö Lai ñaõ cho pheùp chuùng ta, cöù moãi naêm ngaøy nhoùm hoïp quaàn chuùng ñeå taùn thaùn coâng ñöùc cuûa chö Phaät..., taùn thaùn saùu pheùp thaàn thoâng.” Sau ñoù, caùc Tyø-kheo cöù naêm ngaøy laïi nhoùm hoïp moät laàn, roài caùc thaày thuyeát phaùp baèng caùch ñoàng thanh taùn thaùn coâng ñöùc chö Phaät..., taùn thaùn coâng ñöùc saùu pheùp thaàn thoâng. Khi aáy thính giaû nghe phaùp ñeàu baøn taùn cheâ bai, noùi: –Taïi sao caùc thaày cuûa ta thuyeát phaùp cuøng moät aâm ñieäu, gioáng nhö boïn con nít môùi taäp hoïc, cuøng nhau taäp ñoïc. Caùc Tyø-kheo nghe thính giaû cheâ bai nhö vaäy, ñem vieäc naøy veà trình leân Phaät. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Naøy caùc Tyø-kheo, töø nay trôû ñi, Ta khoâng cho caùc thaày ñoàng thanh taùn thaùn giaùo phaùp, chæ cho pheùp caùc thaày thænh moät vò naøo coù bieän taøi khaû naêng thuyeát phaùp. Luùc aáy caùc Tyø-kheo hoaëc thænh caùc thaày keùm khaû naêng, thieáu uy nghi, giôùi ñöùc bò huûy phaïm, khoâng ñöôïc thanh tònh, laøm ngöôøi thuyeát phaùp. Thính giaû laïi cheâ bai baèng nhöõng lôøi khoâng vui loøng ñeïp yù. Hoï cheâ raèng: –Caùc phaùp sö maø coøn noùi lôøi nhö vaäy, huoáng gì khoâng phaûi phaùp sö! Caùc Tyø-kheo nghe nhö vaäy, trình laïi ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: –Naøy caùc Tyø-kheo, töø nay veà sau, Ta daïy caùc ñeä töû khoâng ñöôïc thænh caùc thaày keùm khaû naêng, thieáu uy nghi, giôùi ñöùc khoâng thanh tònh laøm vò phaùp sö. Neáu coù thænh vò phaùp sö thì phaûi thænh thaày ñaày ñuû khaû naêng, phaûi laø thaày ôû trong chuùng thaønh töïu giôùi haïnh. Cho ñeán Ñöùc Phaät quy ñònh: –Caàn phaûi thænh thaày hieåu giaùo phaùp vaø coù taøi thuyeát phaùp, tuaàn töï hieåu roõ caùc kinh A-haøm laøm vò Phaùp sö. Trong chuùng coù nhieàu thaày hieåu caùc kinh A-haøm, Ñöùc Phaät daïy caùc thaày Tyø-kheo: –Chaúng nhöõng chæ thænh caùc thaày hieåu caùc kinh A-haøm laøm vò Phaùp sö, maø vò aáy caàn phaûi hieåu caùc luaän khaùc. Neáu ñöôïc theá thì môùi neân thænh vò aáy ñaïi dieän chuùng laøm Phaùp sö. Neáu trong ñaïi chuùng coù nhieàu Tyø-kheo hieåu nghóa lyù caùc kinh, luaät vaø luaän thì choïn trong chuùng nhöõng vò hieåu roõ vaên töï, gioûi dieãn giaûng. Neáu trong chuùng ñang coù nhöõng vò hieåu roõ vaên töï, gioûi caû dieãn giaûng thì Ta cho pheùp thænh trong soá aáy theo thöù lôùp töø haï toïa laàn leân, thay ñaïi chuùng laøm vò Phaùp sö. Neáu vò thöù nhaát bò oám yeáu thì laïi thænh vò thöù hai. Neáu vò thöù hai bò oám yeáu thì thænh vò thöù ba. Neáu vò thöù ba bò oám yeáu thì neân thænh vò thöù tö. Neáu vò thöù tö oám yeáu thì neân thænh vò thöù naêm. Nhö vaäy laàn löôït thænh caùc thaày Tyø-kheo coù khaû naêng thuyeát phaùp, thay ñaïi chuùng laøm vò Phaùp sö. Luùc baáy giôø coù nhöõng Tyø-kheo thuyeát phaùp ngoaøi trôøi, hoaëc bò noùng hay bò laïnh. Ñöùc Phaät lieàn cho pheùp caát

giaûng ñöôøng ôû trong ñoù thuyeát phaùp. Tuy coù giaûng ñöôøng maø khoâng coù boán vaùch, bò gioù thoåi buïi raùc laøm nhô nhôùp caùc thaày, Ñöùc Phaät laïi cho pheùp

xaây töôøng chung quanh giaûng ñöôøng ngaên chaän buïi raùc. Caùc Tyø-kheo thuyeát phaùp trong giaûng ñöôøng nhö vaäy, nhöng neàn giaûng ñöôøng khoâng baèng phaúng, neân duøng caùc thöù ñay hoaëc coû raûi treân maët ñaát, hoaëc duøng buøn toâ treân maët neàn ñeå ñöôïc saïch seõ. Khi aáy caùc Tyø-kheo xaây caát giaûng ñöôøng traùng neàn ñaát xong, ôû trong ñoù tu taäp, ñoïc tuïng, kinh haønh. Bò buïi laøm dô chaân neân Ñöùc Phaät cho caùc thaày Tyø-kheo ñöôïc pheùp röûa chaân. Khi aáy caùc Tyø-kheo thöôøng xuyeân röûa chaân neân goùt bò ñau nhöùc, Ñöùc Phaät môùi daïy caùc Tyø-kheo neân duøng nöôùc noùng thôm röôùi treân neàn ñeå queùt saïch buïi. Saïch buïi roài, thì neàn nhaø khoâ troâ laïi, laøm dô chaân neân Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Ta nay cho pheùp caùc thaày duøng phaân boø vaø nöôùc höông thôm treùt treân neàn giaûng ñöôøng. Khi nöôùc höông thôm khoâ roài thì phaân boø bò bong naùt laøm dô chaân nhö tröôùc. Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo neân duøng coû meàm hoaëc ñay traûi leân maët neàn. Khi thaáy caùc Phaùp sö ñaày ñuû bieän taøi thuyeát phaùp, quaàn chuùng lieàn ñem hoa thôm raûi treân mình Phaùp sö. Khi aáy caùc Phaùp sö khoâng nhaän phaùp cuùng döôøng naøy, laïi xa laùnh. Vì sao? Vì Ñöùc Phaät caám ngöôøi xuaát gia khoâng ñöôïc duøng höông thôm vaø caùc traøng hoa thôm. Khi aáy thính giaû nghe thaáy vieäc nhö vaäy môùi cheâ traùch caùc Tyø-kheo naøy: –Ñoái vôùi ñoà cuùng döôøng taàm thöôøng nhö vaäy maø khoâng daùm nhaän, huoáng nöõa laø vaät toát ñeïp hôn. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy trình leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Naøy caùc thaày, neáu coù ñaøn vieät cö só vì caàu an laønh, hoan hyû ñem caùc loaïi hoa thôm, boät thôm vaø traøng hoa raûi leân ngöôøi Phaùp sö thì caùc thaày neân thoï laõnh. Khi aáy laïi coù keû ñaøn vieät cö só ñem cuûa caûi quyù giaù aùo ca-sa cuùng döôøng, vò Phaùp sö lo sôï, xaáu hoå neân khoâng nhaän laõnh. Ngöôøi ñôøi thaáy vaäy baøn taùn, cheâ bai: –Haøng Sa-moân Thích töû naøy ñoái vôùi ñoà vaät taàm thöôøng nhö vaäy coøn khoâng daùm thoï nhaän, huoáng nöõa laø vaät toát hôn. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe vieäc nhö vaäy, ñem vieäc naøy trình leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Neáu coù ngöôøi ñôøi ñem cuûa caûi vaø ca-sa... daâng cuùng cho vò Phaùp sö vôùi taám loøng hoan hyû, thì Ta cho pheùp caùc thaày xaû thí. Neáu thaày naøo caàn duøng thì cho pheùp nhaän laõnh. Neáu thaày naøo khoâng caàn duøng, thì ñöôïc pheùp cho laïi. Baáy giôø caùc Tyø-kheo trong thôøi thuyeát phaùp laïi ñem boä kinh lôùn, neân tuïng thaàm hoaëc moät thaùng maø khoâng xong, chæ muoán mau xong, lo sôï xaáu hoå, chæ muoán mong tuïng mau heát, neân thaân taâm moûi meät. Khi aáy caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy trình leân Ñöùc Phaät. Baáy giôø Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Vì ñaïi chuùng thuyeát phaùp phaûi hôïp thôøi. Thuôû aáy caùc Tyø-kheo thuyeát phaùp duøng gioïng truyeàn caûm, lôøi leõ vaên chöông dieãn thuyeát. Khi aáy caùc Tyø-kheo lo sôï, xaáu hoå, lieàn ñem vieäc naøy baïch leân Phaät. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Ta cho pheùp caùc thaày duøng lôøi vaên chöông truyeàn caûm dieãn thuyeát nghóa lyù caùc phaùp. Thuôû aáy coù caùc thaày löôïc

laáy caùc nghóa chính trong kinh maø thuyeát phaùp cho ñaïi

chuùng nghe, khoâng thuyeát theo thöù lôùp. Khi aáy caùc Tyø-kheo lo sôï, xaáu hoå, lo traùi vôùi kinh luaät, ñem ñaày ñuû vieäc naøy trình leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Ta cho pheùp tuøy tieän trích laáy nghóa coát yeáu trong caùc kinh, saép ñaët theo caâu vaên maø thuyeát phaùp, nhöng phaûi laáy ñuùng nghóa, khoâng ñöôïc sai yù boån kinh. Thuoâ aáy caùc vò Phaùp sö trong khi thuyeát phaùp, vì ñaïi chuùng nhoùm hoïp ñoâng ñaûo, tieáng thuyeát phaùp nghe khoâng ñöôïc roõ raøng, laøm cho ñaïi chuùng khoâng ñöôïc hoan hyû vöøa loøng. Khi aáy caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch leân Phaät moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Ta nay cho pheùp ôû trong ñaïi chuùng ñöôïc thieát laäp toøa cao, roài thænh Phaùp sö thaêng toøa thuyeát phaùp ñeå moïi thính giaû ñöôïc nghe. Moät hoâm caùc thaày Tyø-kheo toå chöùc ñaïi hoäi thuyeát phaùp, quaàn chuùng nhoùm hoïp ñoâng ñaûo, tieáng thuyeát phaùp cuûa Phaùp sö cuõng khoâng cuøng khaép. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät laïi daïy: –Caàn phaûi thieát toøa cao gaáp boäi, môøi Phaùp sö leân toøa aáy thuyeát phaùp. Ñaïi chuùng thieát toøa cao gaáp nhieàu laàn maø tieáng cuûa vò Phaùp sö vaãn khoâng vang khaép. Caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: –Ta cho pheùp caùc thaày tuøy tieän hoaëc ñi hoaëc ñöùng maø thuyeát phaùp. Thuoâ aáy, caùc Tyø-kheo taäp trung trong moät giaûng ñöôøng maø coù ñeán hai thaày dieãn noùi kinh phaùp neân laøm trôû ngaïi laãn nhau. Do ñoù lieàn caát hai giaûng ñöôøng, ôû trong moãi giaûng ñöôøng coù moät Phaùp sö thuyeát phaùp khaùc nhau, nhöng vaãn coøn trôû ngaïi laãn nhau. Vì chuùng Tyø-kheo ôû trong giaûng ñöôøng naøy ñi ñeán giaûng ñöôøng kia, roài Tyø-kheo giaûng ñöôøng naøy ruû Tyø-kheo giaûng ñöôøng kia thay nhau trôû laïi giaûng ñöôøng naøy. Hoaëc coù Tyø- kheo khoâng thích nghe phaùp moân naøy neân thính giaû coù keû qua giaûng ñöôøng naøy, keû laïi giaûng ñöôøng kia, laøm cho phaùp hoäi oàn aøo, söï nghe phaùp khoâng ñöôïc lieân tuïc. Luùc aáy caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch leân Ñöùc Phaät moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Töø nay trôû ñi, khoâng ñöôïc hai ngöôøi thuyeát phaùp chung moät giaûng ñöôøng, laïi cuõng khoâng ñöôïc xaây caát hai giaûng ñöôøng gaàn nhau khieán tieáng noùi giaûng ñöôøng naøy laøm oàn giaûng ñöôøng kia. Cuõng khoâng ñöôïc chuùng giaûng ñöôøng naøy ñeán giaûng ñöôøng kia, chuùng giaûng ñöôøng kia ñeán giaûng ñöôøng naøy, khoâng ñöôïc cheâ bai phaùp moân, khoâng öa thích nghe thuyeát. Ai cheâ bai phaûi theo ñuùng nhö luaät maø xöû trò. Moät hoâm, trong chuùng khoâng coù Phaùp sö, caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch leân Phaät. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Neáu khoâng coù Phaùp sö, neân thænh moät vò leân toøa tuïng kinh. Luùc aáy trong chuùng khoâng coù ngöôøi bieát tuïng kinh, caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch leân Phaät. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Ta cho pheùp caùc thaày theo thöù lôùp maø tuïng kinh: Hoaëc töø haøng Thöôïng toïa theo thöù lôùp sai tuïng kinh, hoaëc töø haøng haï toïa theo thöù lôùp sai tuïng kinh, cho ñeán ñoïc moät baøi keä boán caâu. Baáy giôø coù nhöõng Phaùp sö tuïng kinh gioáng nhö ngöôøi ñôøi, ca ngaâm caùc phaùp, neân ngöôøi nghe baøn luaän cheâ bai: –Tuïng kinh nhö vaäy gioáng chuùng ta ngoaøi ñôøi ca vònh. Sa-moân caïo toùc ñaâu ñöôïc ca vònh nhö

vaäy maø neân thuyeát phaùp. Caùc Tyø-kheo nghe vieäc nhö vaäy, lieàn ñem vieäc naøy trình leân Phaät. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Neáu thaày Tyø-kheo duøng gioïng ca vònh theo ñôøi ñeå thuyeát phaùp thì maéc phaûi naêm

loãi. Naêm loãi aáy laø gì? Moät laø nhieãm thoùi quen gioïng ca vònh. Hai laø ngöôøi nghe sinh nhieãm taâm, khoâng nhaän ñöôïc nghóa chaùnh phaùp. Ba laø do gioïng traàm boång laøm maát chöõ trong caâu kinh. Boán laø ngöôøi ñôøi nghe ñöôïc, baøn taùn cheâ bai. Naêm laø ngöôøi ñôøi töông lai nghe vieäc nhö vaäy lieàn caên cöù vaøo vieäc laøm theá gian cho laø nguyeân taéc thoâng leä. Neáu coù Tyø-kheo naøo döïa vaøo gioïng ca vònh cuûa theá tuïc maø thuyeát phaùp thì ngöôøi aáy bò naêm loãi nhö vaäy. Vì vaäy, khoâng ñöôïc duøng gioïng ca vònh maø thuyeát phaùp. Naøy caùc Tyø-kheo, neáu thaày naøo chöa hieåu caùc phaùp nhö treân, ñeán ôû nôi naøo, tröôùc phaûi thænh yù vò Hoøa thöôïng hay A-xaø-leâ... Khi aáy caùc coù Tyø-kheo muoán du haønh tha phöông ñeán thaønh aáp, xoùm laøng. Caùc vò Hoøa thöôïng vaø A-xaø-leâ baûo caùc Tyø-kheo ñoù: –Naøy caùc thaày, caùc thaày khoâng neân ñeán ñoù. Khi aáy caùc Tyø-kheo khoâng tuaân lôøi, cöù ra ñi. Khi ñi ñeán giöõa ñöôøng gaëp phaûi boïn cöôùp, chuùng baét laáy caùc Tyø-kheo naøy. Hoï duøng tay chaân ñaùnh ñaâïp, caùc thaày ñau khoå voâ cuøng, chæ coøn laïi maïng soáng thoi thoùp. Boïn cöôùp ñoaït laáy y baùt, roài sau ñoù môùi thaû ra. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo trôû veà chuøa, ñem vieäc naøy thuaät laïi ñaày ñuû vôùi caùc thaày khaùc. Baáy giôø Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch leân Phaät. Ñöùc Theá Toân nhaân vieäc naøy cho trieäu taäp chuùng Taêng, hoûi caùc thaày: –Thaät söï caùc Hoøa thöôïng vaø A-xaø-leâ cuûa caùc thaày khoâng ñoàng yù cho caùc thaày vieãn du ñeán caùc xoùm laøng ñoù phaûi khoâng? Caùc Tyø-kheo ñoù traû lôøi: –Baïch Theá Toân, thaät söï nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi hoûi: –Naøy caùc Tyø-kheo, caùc thaày phaûi bieát vieäc laøm nhö vaäy laø khoâng toát. Hoøa thöôïng vaø A-xaø-leâ cuûa caùc thaày ñaõ khoâng cho, taïi sao caùc thaày töï tieän ñi ñeán xoùm laøng aáy? Ñöùc Phaät baûo: –Naøy caùc Tyø-kheo, vì sao coù chuyeän nhö vaäy? Ta nhôù trong quaù khöù, ôû trong coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy, trong ñoaøn thöông nhaân naêm traêm ngöôøi, coù moät thöông chuû teân laø Töø Giaû, laø ngöôøi daãn ñaàu. Luùc aáy caùc thöông nhaân taäp trung baøn luaän vôùi nhau: –Chuùng ta ngaøy nay neân saém ñaày ñuû taát caû duïng cuï löông thöïc ñeå ñi vaøo bieån caû tìm kieám baûo vaät, quyeát seõ ñöôïc nhieàu traân baûo nhö ma-ni, chaân chaâu, kha ngoïc, san hoâ, vaøng, baïc... ñem veà nhaø, khieán boïn chuùng ta giaøu coù trong baûy ñôøi lieân tieáp, trôû thaønh ñaïi phuù gia, giöõ laáy taøi vaät naøy, nuoâi döôõng quyeán thuoäc, kinh doanh söï nghieäp. Luùc aáy naêm traêm thöông nhaân saém ñaày ñuû caùc duïng cuï phöông tieän, haøng hoùa ñeå ñi vaøo bieån, toån phí leân ñeán ba ngaøn vaïn tieàn. Moät ngaøn vaïn lo vieäc löông thöïc trong khi ñi ñöôøng. Moät ngaøn vaïn cho thöông nhaân laøm voán buoân baùn. Moät ngaøn vaïn lo vaøo vieäc tu boå vaø thueâ ngöôøi laùi thuyeàn. Chuaån bò ñaày ñuû nhö vaäy roài, moãi ngöôøi ñeàu an taâm thoï Baùt quan trai. Thoï Baùt quan trai roài, moãi ngöôøi ñeàu veà nhaø mình töø bieät cha meï, vôï con, quyeán thuoäc. Luùc aáy thöông chuû Töø Giaû ñem vieäc naøy thænh yù meï. Khi ñoù meï oâng ta ñang ôû treân laàu, vöøa môùi taém röûa xong, thoï Baùt quan trai giôùi ñöôïc yeân tónh. Töø

Giaû ñeán tröôùc cha meï thöa: –Laønh thay! Thöa cha meï, con muoán vaøo ñaïi döông tìm cuûa baùu. Ñeán nôi ñoù con tìm ñöôïc nhieàu cuûa caûi nhö ma-ni, chaân chaâu, pha leâ cho ñeán vaøng, baïc, roài seõ trôû veà, seõ khieán nhaø mình giaøu coù trong baûy ñôøi, moïi vaät duïng ñeàu ñöôïc ñaày ñuû, voâ cuøng giaøu coù,

cuùng döôøng cha meï, nuoâi döôõng vôï con, laïi ñem boá thí taïo caùc coâng ñöùc. Luùc aáy meï cuûa thöông chuû Töø Giaû baûo: –Con caàn gì phaûi vaøo trong bieån caû. Trong nhaø con ngaøy nay ñaày ñuû taøi saûn, heát söùc giaøu coù, heã caàn thöù gì thì ñeàu coù ñaày ñuû, khoâng thieáu huït ñeán baûy ñôøi nöõa coù theå sinh soáng vaø cöùu teá, laøm vieäc cuùng döôøng vaø boá thí ñeå taïo caùc coâng ñöùc. Naøy con yeâu quyù, trong bieån caû coù nhieàu ñieàu khuûng boá nhö phong ba baõo chöôùng döõ doäi, caù Ñeâ-di- la, Thaàn bieån gaây khuûng boá, cuøng quyû nöõ La-saùt... Naøy con yeâu quyù, trong bieån caû coù nhieàu tai naïn nhö vaäy. Meï tuoåi ñaõ giaø, söï suy yeáu ñaõ ñeán, con yeâu quyù neáu ra ñi thì vieäc meï con taùi ngoä thaät khoù khaên. Maïng soáng cuûa meï ngaøy nay thaät mong manh, ngaøy cheát gaàn keà. Meï Töø Giaû tha thieát noùi ba laàn nhö vaäy. Töø Giaû laïi thöa meï: –Laønh thay! Thöa meï, con ñaõ quyeát ñònh ñi vaøo bieån ñeå tìm cuûa baùu. Ñeán ñoù, con seõ thaâu ñöôïc nhieàu ngoïc quyù roài quyeát ñònh seõ trôû veà, mang theo caùc thöù ma-ni, chaân chaâu, vaøng, baïc... ñem daâng cha meï, sö tröôûng, cöùu teá, boá thí, taïo nhieàu coâng ñöùc. Noùi lôøi naøy roài, Töø Giaû ra ñi. Luùc aáy meï Töø Giaû rôøi khoûi choã ngoài, ñi ñeán oâm laáy Töø Giaû, noùi: –Töø Giaû, con yeâu quyù cuûa meï! Meï khoâng ñoàng yù cho con vaøo bieån tìm chaâu baùu. Vì sao trong nhaø mình ñang coù raát nhieàu cuûa caûi maø con coøn ñi tìm? Khi aáy Töø Giaû thaàm nghó: “Meï ta khoâng vui vôùi vieäc cuûa ta ñaõ laø toån haïi roài. Hoâm nay laïi khoâng cho ta vaøo bieån tìm chaâu baùu thì ta seõ bò tai hoïa thaát baïi.” Vì vaäy, Töø Giaû noåi giaän, ñaùnh meï mình teù naèm treân ñaát, ñaïp vaøo ñaàu roài boû ñi. Töø Giaû cuøng ñoaøn thöông nhaân ñi ñeán bôø bieån. Ñeán nôi, hoï toå chöùc leã teá Thaàn bieån. Teá leã xong, hoï söûa soaïn thuyeàn beø nghieâm chænh. Ngoaøi ra, hoï coøn thueâ rieâng naêm ngöôøi giaù gaáp ba laàn. Naêm ngöôøi naøy lo caùc vieäc sau: Moät ngöôøi giöõ daây buoàm, moät ngöôøi naém baùnh laùi, moät ngöôøi tu boå taøu, moät ngöôøi coù taøi bôi laën, moät ngöôøi coù taøi ñi bieån. Moïi vieäc ñöôïc saép ñaët xong, hoï lieàn leân thuyeàn ra khôi, vaøo trong bieån caû ñeå tìm cuûa baùu. Khi ñoaøn ngöôøi ñi vaøo trong bieån, taøu beø bò vôõ tan, naêm traêm thöông nhaân ñeàu bò cheát ñuoái, chæ coøn moät mình thöông chuû Töø Giaû soáng soùt. Luùc aáy Töø Giaû baùm vaøo maûnh thuyeàn vôõ, nöông vaøo maûnh goã naøy duøng söùc tay chaân bôi loäi heát söùc löïc, nhôø söùc gioù thoåi neân soùng ñöa vaøo bôø, laïc ñeán moät hoøn ñaûo nhoû teân laø Tyø-thi-ñeà-baø (nhaø Tuøy dòch laø Hoùa chöû). Luùc aáy Töø Giaû ôû treân ñaûo chæ aên traùi caây vaø rau coû. Soáng ôû ñaây moät thôøi gian ngaén, sau ñoù Töø Giaû daïo khaép nôi, ñeán phía Nam ñaûo thaáy coù moät loái ñi, lieàn ñi theo loái naøy chöøng moät khoaûng ngaén, xa xa troâng thaáy moät thaønh baèng baïc, thaønh naøy raát haáp daãn, ñeïp ñeõ ít coù, xem hoaøi khoâng chaùn. Naøo laàu gaùc, voïng gaùc ñaåy lui quaân ñòch, haøo luõy bao quanh, coù lan can cöûa chaén. Caùc cöûa ñoù ñeàu laøm baèng ngoïc quyù, cung ñieän laàu ñaøi,

theàm thang loùt vaùn, treân giaêng baûo tröôùng, trang hoaøng ngoïc quyù, treo ñuû phöôùn loïng, duøng nhöõng baûo phan, baøn aùn, lö höông, xoâng höông thôm ngaùt. Chung quanh thaønh coù nhieàu vöôøn röøng, hoà ao, soâng raïch ñeàu laø choã ñaày ñuû thuù vui chôi. Chính giöõa thaønh coù moät baûo ñieän teân laø Hyû laïc. Ñieän naøy ñöôïc laøm baèng baûy baùu nhö laø vaøng, baïc, löu ly, xa cöø, maõ naõo, hoå phaùch, chaân chaâu... Luùc aáy coù boán phuï nöõ tuyeät theá giai nhaân töø trong thaønh ñi ra, dung nhan kieàu dieãm, khaû aùi, trang ñieåm baèng chuoãi anh laïc, nhìn hoaøi khoâng chaùn. Hoï höôùng veà thöông chuû Töø Giaû thöa:

–Laønh thay! Töø Giaû ñaõ tôùi ñaây. Laøm sao coù theå maïo hieåm laën loäi ñeán ñaây? Thaønh naøy voâ chuû, laïi ñaày ñuû cuûa caûi khoâng thieáu vaät gì. Trong thaønh coù moät baûo ñieän teân laø Hyû laïc, laøm baèng thaát baûo. Chuùng em ñang soáng trong ñoù. Toái nguû, saùng thöùc daäy taâm yù trong saïch, aên noùi chaân thaät, dung haïnh thuøy mî, gioïng noùi dòu hieàn. Do vaäy, ngaøy nay chaøng coù theå vaøo thaønh naøy, ñi leân baûo ñieän. Nôi ñoù khoâng coù ñaøn oâng, maëc tình chaøng ñi, ñöùng, naèm, ngoài. Chuùng ta cuøng nhau hoøa hôïp thoï höôûng duïc laïc. Chuùng em ñem taát caû phaåm vaät daâng hieán, cung phuïng cho chaøng. Khi aáy Töø Giaû lieàn vaøo thaønh, ñeán cung ñieän khoâng coù ñaøn oâng, cuøng boán naøng naøy maëc tình thoï höôûng naêm duïc. Soáng nhö vaäy traûi qua vaøi naêm, roài traûi qua moät traêm naêm, traûi qua moät ngaøn naêm buoâng lung höôûng thuï khoaùi laïc. Vaøo moät hoâm, boán naøng laïi thöa vôùi Töø Giaû: –Laønh thay! Naøy Thaùnh töû, chaøng cöù ôû trong thaønh naøy, khoâng ñöôïc ñi ñeán caùc thaønh khaùc. Töø Giaû lieàn sinh nghi: “Taïi sao caùc naøng aáy laïi noùi vôùi ta lôøi theá naøy: “Ngaøy nay Thaùnh töû chæ ôû trong thaønh naøy, khoâng ñöôïc ñi ñeán caùc thaønh khaùc.” Ta khoâng neân nghe lôøi caùc naøng, seõ leùn ñi. Chôø cho caùc naøng nguû say, ta theo con ñöôøng naøy ñi khaép moïi nôi ñeå bieát vieäc naøy ñích thöïc theá naøo, hoaëc laønh hoaëc döõ, khi ñoù ta tuøy nghi xöû lyù.” Töø Giaû chôø caùc coâ gaùi naèm nguû say, töø töø ñöùng daäy, ra khoûi baûo ñieän, tuaàn töï ñi ra khoûi cöûa thaønh phía Ñoâng roài ñi quanh boán phía thaønh. Khi ñeán maët phía Nam thaønh thaáy moät con ñöôøng, lieàn theo ñöôøng naøy laàn laàn tieán tôùi, laïi thaáy töø xa moät thaønh baèng vaøng ñeïp ñeõ, haáp daãn..., coù nhieàu soâng ngoøi, suoái ao ñaày nöôùc bao quanh. Trong thaønh coù moät baûo ñieän teân laø Thöôøng tuùy ñöôïc laøm baèng baûy baùu vaøng, baïc, xa cöø, chaân chaâu... nguy nga traùng leä ñeïp maét. Luùc aáy coù taùm coâ gaùi hình dung xinh ñeïp, trang ñieåm baèng chuoãi anh laïc ñeïp ñeõ tuyeät vôøi töø trong thaønh naøy ñi ra, höôùng veà thöông chuû Töø Giaû thöa: –Laønh thay! Töø Giaû, laøm sao chaøng coù theå töø xa ñeán ñaây? Hoï laïi thöa thöông chuû: –Thaønh naøy laøm toaøn baèng vaøng roøng, ñaày ñuû taøi saûn baûo vaät, ôû chính giöõa thaønh coù moät baûo ñieän teân laø Thöôøng tuùy, laøm baèng baûy baùu. Chuùng em toái nguû saùng daäy... Töø Giaû cuõng vaøo thaønh, leân baûo ñieän, nôi khoâng ñaøn oâng, cuøng vôùi taùm naøng naøy maëc tình vui chôi hoan laïc thuù vui nguõ duïc. Nhö vaäy, traûi qua vaøi naêm, traêm naêm soáng töï do. Moät hoâm noï, taùm coâ gaùi laïi thöa vôùi Töø Giaû: –Naøy Thaùnh töû, Thaùnh töû chôù neân ra khoûi thaønh naøy maø ñi ñeán thaønh khaùc. Khi aáy Töø

Giaû cuõng laïi sinh nghi, roài tìm caùch troán ra khoûi thaønh, du haønh quaùn saùt moïi nôi... Laïi töø xa troâng thaáy moät thaønh laøm baèng pha leâ, ñeïp ñeõ haáp daãn, xem hoaøi khoâng chaùn. Trong thaønh coù moät baûo ñieän teân laø YÙ laïc, laøm baèng baûy baùu vaøng, baïc, löu ly, chaân chaâu... trang nghieâm traùng leä, ñeïp maét. Luùc ñoù coù möôøi saùu coâ gaùi dung maïo ñeïp ñeõ tuyeät vôøi, vôùi baûo chaâu anh laïc trang ñieåm treân thaân, nhìn hoaøi khoâng chaùn, töø trong thaønh ñi ra, höôùng veà choã Töø Giaû vaø cuõng thöa: –Laønh thay! Töø Giaû, sao chaøng laïi maïo hieåm ñeán ñaây. Thaønh naøy laøm toaøn baèng pha leâ, ñaày ñuû taøi saûn baûo vaät. Trong thaønh coù moät baûo ñieän teân laø YÙ laïc, cuõng laøm toaøn baèng baûy baùu. Möôøi saùu chuùng em toái nguû saùng daäy... ... nhö tröôùc, thænh Töø Giaû ôû trong baûo ñieän. Töø Giaû lieàn vaøo thaønh, leân baûo ñieän, nôi khoâng coù ñaøn oâng, cuøng vôùi möôøi saùu naøng naøy vui chôi, thoï höôûng thuù vui nguõ duïc. Traûi qua vaøi naêm, vaøi ngaøn naêm, roài vaøo moät hoâm noï, caùc naøng laïi thöa vôùi Töø Giaû:

–Caån thaän, chôù neân ñi ñaây ñoù. Töø Giaû cuõng sinh nghi, lieàn khoâng nghe lôøi, ra khoûi thaønh naøy, laàn laàn tieán böôùc daïo khaép caùc nôi. Laïi xa xa troâng thaáy moät thaønh laøm baèng löu ly, boán töôøng kieân coá, traùng leä, haáp daãn, suoái ao, soâng hoà ñaày nöôùc bao vaây. Trong thaønh coù moät baûo ñieän teân laø Phaïm ñöùc, laøm baèng baûy baùu, nguy nga, haáp daãn. Luùc aáy coù ba möôi hai myõ nhaân trang söùc baèng chuoãi anh laïc, dung nhan ñeïp ñeõ tuyeät vôøi, ra khoûi thaønh naøy, höôùng ñeán Töø Giaû, thöa: –Laønh thay, laøm sao thaùnh giaû töø xa ñeán ñaây ñöôïc? Hoï laïi noùi: –Thaønh naøy laøm baèng löu ly, ñaày ñuû cuûa caûi vaät baùu, chuùng em hoaøn toaøn trong traéng, soáng vôùi nhau khoâng choáng traùi, heã laøm moät vieäc gì, tröôùc phaûi hoäi yù roài sau môùi thöïc hieän, taâm yù hoøa thuaän, lôøi noùi thanh nhaõ, phong löu. Chuùng em ñeán thænh thaùnh töû vaøo trong thaønh, leân baûo ñieän ñeå cuøng chuùng em hoøa hôïp vui chôi, thoï höôûng thuù vui nguõ duïc. Heã Thaùnh töû caàn nhöõng thöù gì, chuùng em cung phuïng ñaày ñuû. Khi aáy Töø Giaû vaøo thaønh, leân baûo ñieän, laø nôi khoâng coù ñaøn oâng, cuøng vôùi ba möôi hai myõ nhaân thoï höôûng ñuû thuù vui nguõ duïc. Traûi qua vaøi naêm, vaøi traêm naêm, vaøi ngaøn naêm soáng cuoäc ñôøi thích thuù. Moät hoâm noï, ba möôi hai naøng laïi thöa Töø Giaû: –Laønh thay! Thöa Thaùnh töû, chaøng haõy thaän troïng, khoâng ñöôïc rôøi thaønh naøy maø ñi ñeán caùc thaønh khaùc. Luùc aáy Töø Giaû laïi sinh nghi, suy nghó: “Taïi sao caùc naøng laïi noùi vôùi ta: “Thaùnh töû neân thaän troïng, khoâng neân rôøi thaønh naøy maø ñi ñeán caùc thaønh khaùc.” Ta nay coù theå chôø caùc naøng nguû say, seõ leùn ñöùng daäy, theo con ñöôøng naøy maø ñi ñeán ñoù ñeå bieát vieäc laønh hay vieäc döõ. Bieát roài tuøy nghi xöû lyù.” Sau ñoù, Töø Giaû chôø caùc naøng nguû say, leùn ñöùng daäy, xuoáng khoûi baûo ñieän, ra khoûi cöûa thaønh phía Ñoâng, tuaàn haønh khaép quanh thaønh. Ñeán maët Nam thaáy moät con ñöôøng, roài theo ñöôøng naøy maø ñi, chæ trong choác laùt xa xa chaøng troâng thaáy moät toøa thaønh baèng saét, caùc maët thaønh ñeàu coù cöûa, beân trong khoâng coù moät ngöôøi, hoaëc ñaøn oâng hay ñaøn baø, ñoàng nam hay ñoàng nöõ ra nghinh tieáp. Chæ nghe tieáng nhö

theá naøy: “Ai ñoùi, ai khaùt, ai loõa thaân, ai chaïy nhanh, ai ñi xa veà moûi meät, ta nöông vaøo ai!” Luùc aáy Töø Giaû laïi nghó theá naøy: “Töø tröôùc ta ñaõ gaëp thaønh baèng baïc, trong thaønh naøy coù boán naøng ra tieáp röôùc ta. Laïi khi ta ñi ñeán thaønh vaøng, trong thaønh naøy coù taùm naøng ra tieáp röôùc ta. Laïi khi ta ñeán thaønh pha leâ, trong thaønh naøy coù möôøi saùu naøng ra tieáp röôùc ta. Laïi khi ta ñeán thaønh löu ly, trong thaønh naøy coù ba möôi hai naøng ra tieáp röôùc ta. Maø nay thaønh naøy khoâng coù moät ngöôøi ñaøn oâng hay ñaøn baø, ñoàng nam hay ñoàng nöõ ra tieáp röôùc ta, chæ nghe nhöõng tieáng chaúng vui: “Ai ñoùi, ai khaùt, ai loõa thaân, ai chaïy nhanh, ai ñi xa veà moûi meät, ta nöông vaøo ai.” Ta neân vaøo thaønh naøy coi thöû ai noùi lôøi nhö vaäy.” Baáy giôø Töø Giaû lieàn böôùc vaøo thaønh. Vöøa vaøo trong thaønh thì boán cöûa thaønh lieàn ñoùng kín. Töø Giaû kinh hoàn hoaûng vía, toaøn thaân döïng chaân loâng, chaïy khaép ñoù ñaây keâu la theá naøy: “Ta nay thaát baïi chaêng? Ta nay bò huûy hoaïi chaêng?” Trong khi Töø Giaû tìm loái thoaùt boãng thaáy moät ngöôøi ñaàu ñoäi baùnh xe saét, baùnh xe ñoû röïc gioáng nhö löûa höøng ñang boác chaùy, thaät ñaùng kinh hoaøng. Töø Giaû lieàn ñeán hoûi: –Thöa nhaân giaû, ngöôøi laø ai? Taïi sao treân ñaàu coù baùnh xe xoay chuyeån, ñoát chaùy ñoû röïc, ñaùng sôï, gioáng nhö ñoáng löûa nhö vaäy? Toäi nhaân ñaùp:

–Naøy nhaân giaû, ngöôøi coù bieát chaêng, toâi laø thöông chuû Cuø-taàn-baø.” Töø Giaû laïi hoûi: –Tröôùc kia do nhaân duyeân taïo nghieäp gì maø ngaøy nay ngöôøi bò voøng saét ñoát chaùy ñoû röïc xoay chuyeån treân ñaàu nhö vaäy? Toäi nhaân ñaùp: –Ngaøy tröôùc do toâi saân haän ñaùnh, ñaïp treân ñaàu meï toâi. Vì nhaân duyeân toäi nghieäp nhö vaäy neân ngaøy nay bò baùnh xe saét chaùy ñoû röïc xoay chuyeån treân ñaàu. Töø Giaû nghe noùi nhö vaäy, buoàn khoùc keâu la, töï traùch, saùm hoái, nhôù laïi nghieäp mình thuôû tröôùc, roài thoát leân: –Ta ñang bò giam caàm nhö con nai trong chuoàng! Ñang luùc aáy coù moät quyû Daï-xoa quaûn thuû thaønh naøy teân laø Baø-löu-ca, ñeán gôõ voøng saét treân ñaàu thöông chuû Cuø-taàn-baø, ñeán chuïp dính treân ñaàu Töø Giaû. Luùc ñoù, voøng saét ñoát chaùy ñoû röïc laøm cho Töø Giaû ñau khoå voâ cuøng, khoâng theå chòu noåi. Chaøng duøng keä hoûi Daï-xoa: Thaønh naøy chu vi coù boán cöûa Thöôøng röïc aùnh löûa khuûng boá ngöôøi Ta ñaõ bò thaønh giam haõm roài Gioáng nhö nai noï saäp vaøo baãy. Laønh thay! Daï-xoa, ta xin hoûi: Voøng löûa côù gì dính ñaàu ta Buøng chaùy phöøng phöïc nhö ñoáng löûa Laøm cho maïng ta saép töø traàn? Ta tröôùc traûi qua ñieän Hyû laïc Laïi vaøo thaønh vaøng, cung Thöôøng tuùy Ñeán thaønh pha leâ, cung YÙ laïc Cuoái cuøng ñeán soáng cung Phaïm ñöùc. Tröôùc vaøo thaønh baïc coù boán naøng Sau ñeán thaønh vaøng laïi gaëp taùm Pha leâ thaønh noï möôøi saùu naøng Thaønh löu ly ba möôi hai coâ Nhö vaäy gaëp ñaây, laïi gaëp kia Tuaàn töï traûi qua caøng toát ñeïp. Nay chaúng may gaëp vieäc theá naøy Nay sao voøng löûa khuûng boá ta? Do ta tham duïc khoâng bieát ñuû Nay gaëp khoå aùch naïn nhö ñaây. Hay laø tröôùc kia taïo nghieäp gì? Nay bò voøng saét chaùy treân ñaàu Boác chaùy ñoû röïc nhö ñoáng löûa Laøm maïng ta saép lìa traàn. Xin vua Daï-xoa thöông noùi roõ Traûi bao nhieâu naêm chòu voøng naøy? Khi aáy Daï-xoa quaûn thuû thaønh saét lieàn duøng keä giaûi ñaùp

cho Töø Giaû: Xöa kia meï ngöôi giöõ tònh giôùi Ngöôi duøng goùt chaân ñaïp ñaàu baø

Do vì nhaân duyeân nghieäp nhö vaäy Nay bò voøng saét xoay treân ñaàu Boác chaày gioáng nhö ñoáng löûa ñoû Ngoïn löûa chaày ñoû thaät gheâ mình. Voøng löûa chuyeån ñoäng treân ñaàu oâng Laøm cho maïng oâng cheát roài soáng Nhö vaäy traûi ñuû saùu vaïn naêm Soá naêm nhö vaäy khoâng giaûm bôùt Voøng löûa thöôøng ôû treân ñaàu oâng Söï thaät nhö vaäy quyeát khoâng nghi. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân noùi keä: Nhö coù ngöôøi quen giuùp ích ngöôøi Ngöôøi laïi ñeàn aân baèng tai hoïa Ngöôøi aáy veà sau maéc tai öông Gioáng nhö Töø Giaû noåi saân si. Chaúng neân gaây aùc laïi gaây aùc Chaúng neân taïo toäi laïi taïo toäi Ngöôøi aáy veà sau maéc tai öông Gioáng nhö Töø Giaû noåi saân si. Nhö khôûi töø taâm sau ñoåi yù Vôùi choã aân ñöùc khoâng baùo aân Ngöôøi aáy veà sau maéc tai hoïa Gioáng nhö Töø Giaû noåi saân si. Nghieäp löïc quaù khöù daãn ñeán nay Nghieäp löïc hoâm nay seõ tieáp dieãn Nghieäp löïc daãn ngöôøi sinh caùc xöù Tuøy ngöôøi taïo nghieäp thoï khoå vui. Chaúng phaûi trong bieån, ñaát, hö khoâng Cuõng khoâng giöõa nuùi hay trong ñaù Khoâng theå ôû baát kyø choã naøo Coù theå thoaùt ly khoâng thoï nghieäp. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –YÙ caùc thaày theá naøo? Chaúng neân nghó gì khaùc. Töø Giaû luùc aáy laø thaân Ta ngaøy nay. Luùc aáy, tröôùc khi vaøo bieån Ta thoï Baùt-quan-trai, do vì söùc nhaân duyeân taïo nghieäp naøy neân ñöôïc phöôùc baùo laø boán laàn gaëp thaønh baùu, taát caû caùc vaät ñeàu ñöôïc ñaày ñuû khoâng thieáu huït nhö vaäy. Do nhaân duyeân aùc taâm, töùc giaän ñaïp ñaàu meï mình neân troøn saùu vaïn naêm thoï quaû baùo bò voøng saét ñoát chaày raát cöïc khoå. Naøy caùc Tyø-kheo, do nhaân duyeân nghieäp baùo, khoâng phaûi voâ côù maø thoï khoå. Chæ vì chuùng sinh taïo nghieäp thieän aùc, roài theo nhaân duyeân aáy maø thoï quaû baùo. Do vaäy caùc thaày caàn phaûi taïo nghieäp thaân khaåu, yù thanh tònh. Naøy caùc Tyø-kheo, neáu thaày naøo ngu si khoâng roõ ñöôïc toäi phöôùc thieän aùc, caàn phaûi thöa hoûi Sö tröôûng, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, roài sau ñoù môùi ñi vaøo xoùm laøng. Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ khoâng cho pheùp maø töï yù ra ñi thì theo phaùp maø trò Tyø-kheo aáy veà toäi baát kính khoâng hieáu thuaän.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.